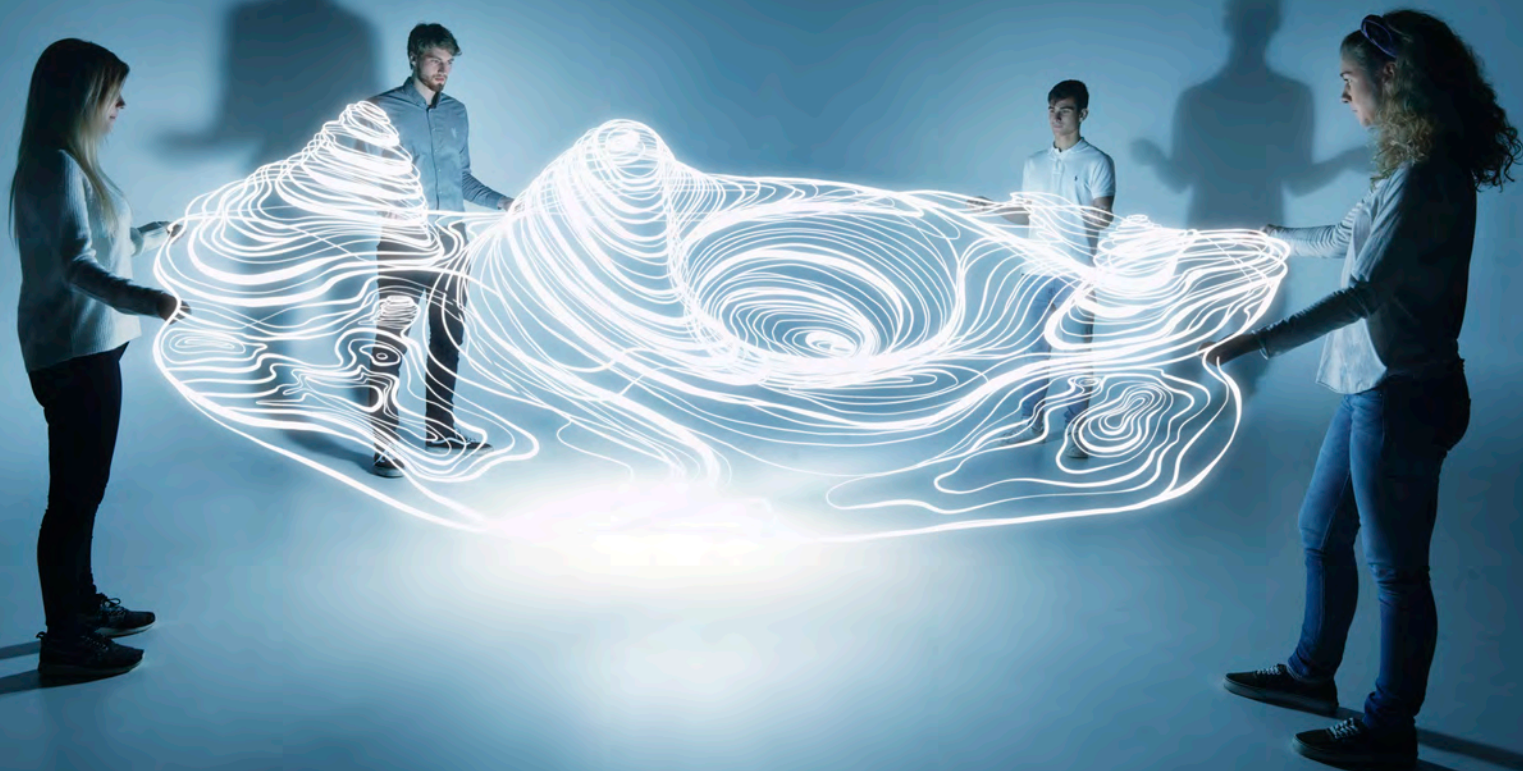

ERHVERVSMINISTERIET

Immaterielle aktiver

Handlingsplan for et innovativt Danmark

Forord

Danmark er blandt verdens mest innovative og teknologiintensive nationer, og det har været afgørende for den fremgang, Danmark og mange danske virksomheder har oplevet de seneste mange år. Verden er imidlertid i hastig forandring, og udviklingen fremadrettet har stor betydning for danske virksomheders fremtidige muligheder for succes og dermed for fremtidens danske arbejdspladser.

Særligt teknologier som kunstig intelligens, robotteknologi og Internet of Things (IoT) skaber allerede nu store forandringer i såvel virksomheder som hele samfundet. Samtidig efterspørger forbrugere og politikere verden over i stigende grad bæredygtige produkter og løsninger, som bidrager til den grønne omstilling. Det er en udvikling, der sammen med covid-19-krisen skaber grundlæggende forandringer og rummer et stort potentiale for de virksomheder, der er klar til at gribe mulighederne og arbejde innovativt.

Danmarks velstand er i høj grad skabt af virksomhedernes evne til at omdanne viden, forskning og innovation til værdi, vækst og arbejdspladser. Et stærkt og vidensbaseret erhvervsliv er en af forudsætningerne for en velfungerende velfærdsstat og en vigtig drivkraft for fremtidens vækst.

Det stiller krav til de danske virksomheder, hvis de skal være konkurrencedygtige og formå at skabe fremtidens vækst samt arbejdspladser: De skal være innovative, nytænkende og åbne for muligheder, og de skal være i stand til at omsætte deres innovation og forskning til værdiskabende, kommercielle succeser, der kan eksporteres verden over.

En af grundforudsætningerne, for at virksomhederne kan commercialisere deres idéer, er at de kan beskytte deres innovation mod kopiering ved brug af stærke immatrielle ejendomsrettigheder (IPR). Erhvervsministeriet vil derfor sikre de bedst mulige rammer for, at dansk erhvervsliv kan skabe værdi på baggrund af deres investeringer i forskning og innovation.

De små og mellemstore virksomheder (SMV'er) repræsenterer rygraden af dansk erhvervsliv og udgør 99 pct. af alle danske virksomheder. Det er derfor helt afgørende, at SMV'erne arbejder innovativt og udnytter mulighederne for at komme styrket ud af covid-19-krisen. Adskillige undersøgelser viser, at SMV'er, der anvender IP-rettigheder, økonomisk set klarer sig bedre end andre virksomheder. Samtidig finder mange danske SMV'er det for dyrt og besværligt at beskytte deres innovative løsninger, og de får dermed ikke fuld værdi af deres idéer. Rammevilkårene skal derfor i endnu højere grad anspore virksomheder til at investere i forskning og udvikling ved at sikre, at IP-rettigheder er let tilgængelige til gavn for både virksomhederne og samfundet.

Formålet med IPR-systemet er at øge forskning og innovation i samfundet og dermed give virksomheder og forbrugere adgang til ny og bedre teknologi, varer og tjenesteydelser. IPR-systemet er en katalysator for samarbejde om forskning og innovation, da det giver virksomhederne en sikkerhed for, at samarbejdspartnere ikke uberettiget løber med deres teknologi. Samtidig forpligter patentsystemet virksomhederne til at lægge deres viden åbent ud til offentligheden, så andre kan bruge den som grundlag for deres egen forskning og udvikling. Det øger innovationen og samskabelsen i samfundet og skaber grobund for øget eksport, vækst og arbejdspladser i Danmark. Dermed spiller IPR-systemet en afgørende samfundsmæssig rolle ved at styrke innovationssamarbejdet og fremme udviklingen af ny teknologi.

Som lille og åben økonomi er Danmark imidlertid også afhængig af et stærkt, globalt IPR-system, hvilket er et arbejde, Danmark engagerer sig aktivt i, så der sikres fair og lige, globale konkurrencevilkår.

Erhvervsministeriet har på denne baggrund udarbejdet en IP-handlingsplan, der skal øge danske virksomheders viden om og brug af IP-rettigheder samt skabe bedre rammer for virksomhedernes anvendelse af IP-rettigheder til at skabe fremtidens vækst og arbejdspladser.

Erhvervsminister Simon Kollerup

Fire indsatsområder skal styrke rammerne for danske virksomheders brug af IP-rettigheder til at skabe værdi, vækst og arbejdspladser

1

Værdiskabelse via IP-rettigheder

Den globale konkurrence og innovationskraft¹ er i stærk vækst, og innovation er i stigende grad nøglen for virksomhederne til at skabe værdi og indtjening.

Det stiller skærpede krav til virksomhedernes udvikling af nye og bedre produkter, design og services, og det stiller øgede krav ikke mindst til SMV'ernes evne til aktivt at bruge IP-rettigheder, til at skabe værdi af deres forskning, udvikling og innovation.

Der igangsættes derfor initiativer, som øger virksomhedernes kendskab til de værdiskabende muligheder i IP-rettigheder, og som giver dem bedre adgang til at bruge IP-rettigheder til at skabe værdi for virksomheden.

2

Et fair, effektivt og velfungerende IPR-system

IPR-systemet spiller en væsentlig rolle for innovationen og teknologiudviklingen i samfundet. Det giver virksomhederne incitament til at investere i forskning og udvikling, og det sikrer, at den nyeste viden offentliggøres og udbredes i samfundet.

Det er derfor vigtigt, at der arbejdes for, at der både i Danmark og i EU er et fair, effektivt og velfungerende IPR-system.

Der igangsættes derfor initiativer, som skal sikre, at hensynet til rettighedshaverne kontinuerligt balanceres i forhold til rimelige markeds- og konkurrencevilkår. Der skal være adgang til effektiv håndhævelse af IP-rettigheder, så både små og store virksomheder kan forsvare deres rettigheder, og forbrugerne kan beskyttes mod f.eks. sundhedsskadelige kopivarer.

¹ https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2020.pdf

3

Internationalt engagement

Danmark er en lille, åben økonomi, som er helt afhængig af at kunne eksportere til udlandet. Dette gælder ikke mindst i de teknologiintensive brancher inden for den grønne omstilling, hvor IP-retigheder spiller en afgørende rolle.

Et stærkt, globalt IPR-system er derfor i Danmarks interesse. Dette er især gældende under krisetider som f.eks. covid-19-pandemien, hvor IPR-systemet sættes under pres fra flere kanter.

Der igangsættes derfor initiativer, som skal bidrage til at opretholde og fremme et globalt IPR-system med stærke IP-retigheder til gavn for danske virksomheder og dansk eksport.

4

Kendskab til IP-retigheder

IP-retigheder stimulerer innovationen i samfundet og sikrer virksomhederne et rimeligt afkast af deres investeringer i forskning og udvikling.

Derfor er det afgørende, at kommende iværksættere og relevante ansatte i virksomhederne har en grundlæggende forståelse for, hvad IP-retigheder er, samt hvordan rettigheder har betydning for netop deres forretning. Faktum er imidlertid, at mange iværksættere og SMV'er mangler helt basal viden om IP-retigheder.

Der igangsættes derfor initiativer, der skal øge det grundlæggende kendskab til IP-retigheder i uddannelsessystemet, hos centrale erhvervsfremmeaktører samt blandt iværksættere og små virksomheder.

Handlingsplanens initiativer

Værdiskabelse via IP-rettigheder

Erhvervsministeriet vil:

- ▶ *Afsætte 3 mio. kr. årligt i årene 2021-2023 til en patentvoucherordning, der skal give små og mellemstore virksomheder økonomisk støtte til at beskytte deres forskning og innovation med patenter. Formålet med ordningen er at styrke teknologiudviklingen i SMV'er. Voucheren skal give SMV'er økonomisk støtte til at udtage patenter og dermed øge virksomhedernes adgang til at beskytte deres teknologi og innovation.*
- ▶ *Lancere en ny IP Marketplace, der skal skabe bedre grundlag for værdiskabelse via samarbejde og udveksling af IP-rettigheder. Platformen skal øge interaktionen mellem universiteter, virksomheder og iværksættermiljøer og skabe bedre rammer for køb, salg og licensering af IP-rettigheder, som kan styrke virksomhedernes muligheder for øget værdiskabelse via aktiv brug af IP-rettigheder. Platformen udvikles i samarbejde med DTU og med inddragelse af private aktører.*
- ▶ *Etablere to IPR-informationscentre, der skal styrke virksomhedernes adgang til viden om IP-rettigheder og mulighederne for kommercialisering af deres innovation. Patent- og Varemærkestyrelsen etablerer i samarbejde med Erhvervshusene to IPR-informationscentre i Ikast og i København. Centrene skal give iværksættere, virksomheder og forskere vejledning om IP-rettigheder og adgang til indsigt i patentdata i dialog med eksperter fra Patent- og Varemærkestyrelsen. Centrene skal samtidigt kunne formidle adgang til vejledning om kommercialisering af innovation, herunder i form af vejledning om forretningsmæssigt potentiale og mulighederne for adgang til økonomisk støtte og risikovillig kapital.*
- ▶ *Etablere et mentorprogram, der skal give små virksomheder adgang til sparring med virksomheder med IPR-erfaring. Mentorprogrammet skal fungere som brobygger mellem IPR-erfarne og -uerfarne virksomheder, hvor mentor og mentee indgår i et lærende partnerskab. Med afsæt i IP-rettigheder gennemføres sparring og erfaringsudveksling omkring arbejdet med IP-rettigheder og IP-rettighedens værdiskabelse for virksomheden. Patent- og Varemærkestyrelsen vil i samarbejde med Erhvervshusene drive programmet og udbrede kendskabet til ordningen samt facilitere processen, hvor mentor og mentee matches.*

Et fair, effektivt og velfungerende IPR-system

Erhvervsministeriet vil:

- ▶ *Udbrede en fast-track patentordning målrettet virksomheder i brancher med en hurtig teknologiudvikling som f.eks. tech- eller gamingindustrien. I brancher præget af hurtig teknologiudvikling kan det være afgørende med hurtig udstedelse af patenter. Især for iværksættere og SMV'er kan en fast-track patentordning minimere perioden med juridisk usikkerhed og have stor betydning for deres muligheder for at tiltrække investorer. Blandt mange virksomheder findes imidlertid en opfattelse af, at udstedelse af patenter tager for lang tid og således ikke matcher deres behov. Patent- og Varemærkestyrelsen vil derfor udbrede en dansk fast-track ordning, der kan give virksomheder mulighed for at få udstedt et patent på 6-10 måneder, hvilket er mere end en halvering af den gennemsnitlige udstedelsestid for danske patenter.*
- ▶ *Gennemføre et servicetjek af markedet for IPR-forsikringer, der skal gøre det nemmere for små virksomheder at håndhæve deres rettigheder. For navnlig små virksomheder kan omkostninger udgøre en barriere for at håndhæve sine rettigheder. Der findes i dag et privat marked for IPR-forsikringer, men markedet er begrænset. Der gennemføres derfor et servicetjek, der skal af-dække evt. barrierer for små virksomheders brug af IPR-forsikringer.*
- ▶ *Styrke indsatsen mod piratkopiering. Efter-spørgslen efter kopivarer skal mindskes, hvilket vil gavne både forbrugernes sikkerhed og sundhed samt de lovlige virksomheder og samfundet som helhed. I samarbejde med EUIPO gennemføres i 2021 og 2022 kampagner målrettet danske forbrugere. Kampagnerne giver forbrugerne viden om de skadelige konsekvenser af at købe piratkopierede varer.*
- ▶ *Støtte op om målsætningerne i Europa Kommissionens IP Action Plan om et fair og tilgængeligt IPR-system til gavn for hele samfundet. Der skal arbejdes for, at målsætningerne gennemføres og implementeres på en måde, så hensynet til rettighedshaverne balanceres i forhold til rimelige markeds-, konkurrence- og forbrugervilkår. Konkret vil Erhvervsministeriet bl.a. arbejde for, at ny EU-lovgivning på IPR-området altid tager højde for SMV'ernes behov, og at der sikres rimelige licensvilkår omkring patenter, som indgår i industrielle standarder.*

Internationalt engagement

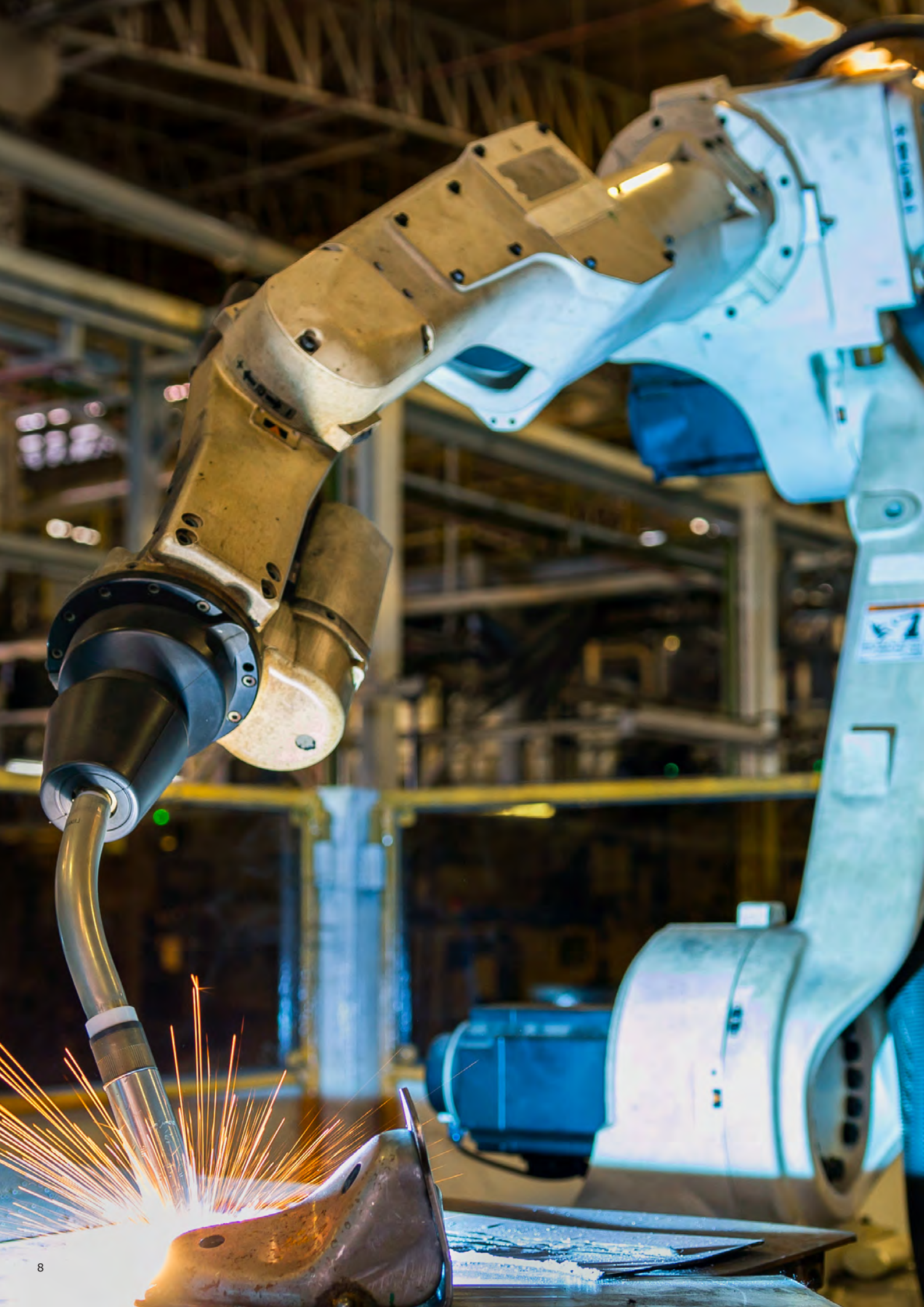
Erhvervsministeriet vil:

- ▶ *Arbejde for en hurtig ikrafttrædelse af Den fælles europæiske patentdomstol og enhedspatentet.*
Det er af afgørende betydning for dansk erhvervsliv, at der er et effektivt patentsystem i Europa, hvor det er billigt, enkelt og hurtigt at udtage og håndhæve sine rettigheder. Erhvervsministeriet vil derfor fortsat arbejde for, at Patentdomstolen og enhedspatentet kan træde i kraft så hurtigt som muligt.
- ▶ *Styrke udbredelsen og IPR-beskyttelsen af grønne teknologier.* Vigtigheden af IPR-beskyttelse og kommercialisering af grønne teknologier afspejles i det grønne strategiske partnerskab med Indien. Der arbejdes herunder på indgåelse af en Patent Prosecution Highway (PPH)-aftale med Indien omfattende grønne teknologier. IPR-området skal også indgå i Danmarks strategiske partnerskaber med Japan, Mexico og Indonesien.
- ▶ *Styrke den internationale håndhævelse og harmonisering af IP-rettingheder.* Der gennemføres projekter i Indien, Brasilien, Argentina og Serbien i 2021-2022 for at styrke landenes IPR-systemer og dermed forbedre rammebetingelserne for danske virksomheder i disse lande. Mulighederne for at etablere nye IPR-myndigheds-samarbejder på eksportmarkeder med særlig relevans for danske virksomheder skal afdækkes.
- ▶ *Fremme et globalt system for IPR-beskyttelse med gode rammer for danske virksomheders brug af IP-rettingheder.* Erhvervsministeriet vil styrke det internationale engagement og arbejdet i EU samt i de internationale IPR-organisationer, så der opretholdes et stærkt, globalt IPR-system. Konkret skal der bl.a. arbejdes for, at EU's kommende designreform udformes med et stærkt dansk aftryk og sikrer gode rammer for SMV'erne.

Kendskab til IP-rettingheder

Erhvervsministeriet vil:

- ▶ *Øge kendskabet til IP-rettingheder blandt iværksættere og små virksomheder.* Der igangsættes en styrket indsats i form af afholdelse af oplæg, workshops, m.v. rettet mod uddannelsesinstitutioner, erhvervsklynger, startup-miljøer, m.v. Herudover vil Patent- og Varemærkestyrelsen i 2021 og 2022 gennemføre en årlig kampagne samt øge den digitale medieindsats via aktiviteter på bl.a. sociale medier, i nyhedsbreve samt andre digitale medier.
- ▶ *Lancere en IPR-værktøjskasse, der skal gøre det lettere for SMV'er at bruge IP-rettingheder værdiskabende i deres virksomheder.* Der udvikles en virtuel værktøjskasse med konkrete værktøjer, der kan lette brugen af IP-rettingheder og tydeliggøre værdien af virksomheders brug af IP-rettingheder.
- ▶ *Udvikle undervisningsmateriale, der skal øge kendskabet til IP-rettingheder blandt studerende og kommende iværksættere.* Der igangsættes et samarbejde mellem Patent- og Varemærkestyrelsen og udvalgte professionshøjskoler om udbredelse af kendskab til IP-rettingheder, så fremtidige iværksættere og ansatte i danske virksomheder får et øget kendskab til IP-rettingheder.
- ▶ *Samarbejde med EUIPO om deres indsats på uddannelsesområdet, 'Ideas Powered for Schools'.* Indsatsen er målrettet folkeskolen og skal give eleverne viden om IP-rettingheder og de skadelige konsekvenser af piratkopiering. Formålet er at mindske elevernes efterspørgsel efter kopivarer og give dem en grundlæggende viden om, hvordan IP-rettingheder kan bruges til at styrke deres idéer og fremtidige forretninger.

IPR-systemets baggrund og begrundelse

Formålet med IPR-systemet er at øge forskning og innovation i samfundet og dermed give virksomheder og forbrugere adgang til ny og bedre teknologi, varer og tjenesteydelser. Via IPR-systemet kan virksomhederne opnå en kommerciel eneret, hvilket øger deres incitament til at investere i forskning og udvikling. Samtidigt stilles virksomhedernes viden til rådighed for offentligheden. F.eks. offentliggøres alle opfindelsens tekniske detaljer senest 18 måneder efter et patents indlevering. Dermed får andre viden om den patenterede teknologi, og dette skaber grundlag for yderligere forskning, udvikling eller videreudvikling af teknologi.

I en verden uden IP-rettigheider kan viden udnyttes af alle, så snart den er offentligt tilgængelig. Det betyder, at virksomheder ikke kan forhindre andre i at kopiere deres innovation og produkter. Det vil mindske virksomhedernes incitament til at investere i forskning og udvikling, ligesom viden i langt højere grad vil blive forsøgt hemmeligholdt. Derved vil samfundet gå glip af ny viden og teknologiske fremskridt, ligesom virksomheder og forbrugere ikke i samme grad vil få adgang til nye produkter.

IPR-systemet fungerer dermed som en katalysator for innovation i form af en samfunds-kontrakt mellem virksomhederne og samfundet. Virksomhederne ansføres til at investere i forskning og udvikling og til at offentliggøre deres viden til gavn for hele samfundet. Til gengæld får virksomhederne en tidsbegrænset eneret til at udnytte deres idé kommercielt, så de kan opnå et rimeligt afkast af deres investeringer. Samfunds kontrakten indebærer også, at der skal sikres en effektiv håndhævelse af reglerne. De virksomheder, der følger reglerne, skal have sikkerhed for, at de kan håndhæve deres rettigheder, hvis de bliver krænket. Ligesom forbrugerne skal have vished for, at der bliver slået ned på ulovlige kopier, som ofte kan være af dårlig kvalitet og medføre sikkerheds- og sundhedsmæssige risici for forbrugerne.

Typer af industrielle IP-rettigheider

Patenter

Et patent giver en kommerciel eneret til en teknisk opfindelse. Eneretten er tidsbegrænset til maksimalt 20 år, hvor der skal betales årlige gebyrer for at opretholde rettigheden. I praksis opretholdes de fleste patenter sjældent i 20 år og ofte under 10 år. Patenter stimulerer innovationen i samfundet, da de giver virksomhederne incitament til at investere i forskning og udvikling, idet patentet giver mulighed for at værne sig mod konkurrenters kopiering.

Brugsmodeller

En brugsmodel er en eneret til forretningsmæssig udnyttelse af en idé, der løser et teknisk problem og kaldes ofte "det lille patent". Kravene til opfindeshøjde er mindre end ved et patent. Det vil sige, at opfindelsen ikke i samme omfang behøver at adskille sig fra lignende opfindelser, som tilfældet er for patenter. En brugsmodel kan opretholdes i maksimalt 10 år.

Varemærker

Varemærker giver ikke eneret til konkret teknologi, men eneret til brugen af et navn, logo eller lignende. Andre virksomheder må således ikke bruge samme navn eller logo for lignende produkter.

Varemærker fungerer som et signal til forbrugere fra producenten om bl.a. kvaliteten af en given service eller produkt. Det kan give rettighedshaveren mulighed for en højere prissætning, og virksomhedernes incitament til at sikre kvaliteten af deres service eller produkt øges.

Varemærkeregistreringen gælder i 10 år, og der er ingen øvre grænse for, hvor mange gange den kan forlænges.

Design

Designbeskyttelse opnås på et produkts udformning eller udseende. Designbeskyttelsen giver eneret til at producere det givne objekt med det beskyttede design. Dermed har designbeskyttelsen grundlæggende de samme positive effekter på innovationen, som patenter har. Designregistreringen gælder i 5 år, hvorefter beskyttelsen skal fornyes. En designret-tighed er maksimalt gældende i 25 år.

IP-rettigheders betydning for dansk økonomi

IPR-intensive brancher står for en betydelig del af Danmarks værdiskabelse, eksport, vækst og arbejdspladser, og IP-rettigheder er en væsentlig forudsætning for mange danske virksomheders fremgang. En række internationale analyser² har vist, at IPR-intensive industrier og virksomheder har en større positiv effekt på vækst, eksport, lønninger og jobskabelse end andre virksomheder.

Det gælder bl.a. de forskningsintensive virksomheder inden for medicinalbranchen, robotteknologi og grøn omstilling, som beskytter deres teknologi med patenter. Det gælder designvirksomheder, som bl.a. designbeskytter deres smykker, møbler og brugskunst, og det gælder i øvrigt virksomheder inden for alle

typer af brancher, som bruger varemærker til at beskytte deres virksomheds og produkters gode omdømme mod piratkopier og efterligninger.

En stærk IPR-beskyttelse og et effektivt IPR-system øger innovative virksomheders konkurrenceevne og giver dem mulighed for at få et afkast af de ofte store investeringer, de foretager i forskning, produktudvikling og etablering af et globalt omdømme.

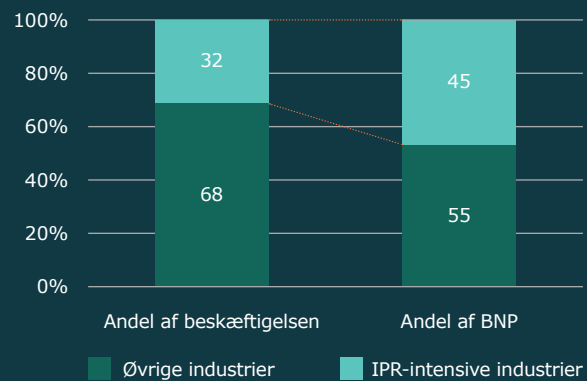
Der er således evidens for, at IP-rettigheder spiller en central rolle for samfundsøkonomien samt for virksomhedernes konkurrenceevne og økonomi³.

IP-rettigheder og Danmarks økonomi

IPR-intensive industriers aftryk på dansk økonomi i forhold til andre industrier.

IPR-intensive industrier sætter et betydeligt aftryk på økonomien⁴, hvilket bl.a. skyldes, at produktivitetniveauet er væsentligt højere i de IPR-intensive industrier end i andre industrier (se figur 1).

Eksempel på en IPR-intensiv industris aftryk på dansk økonomi ▶

Figur 1 – IPR-intensive industriers aftryk på dansk økonomi i forhold til andre industrier.

Kilde: https://euipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/IPContributionStudy/IPR-intensive_industries_and_economicin_EU/WEB_IPR_intensive_Report_2019.pdf

Det positive økonomiske aftryk gør sig ikke mindst gældende i forskningsintensive industrier som f.eks. life science-industrien⁵, hvor

patentsystemet spiller en afgørende rolle for danske virksomheders nationale og internationale succes (se figur 2, 3 og 4).

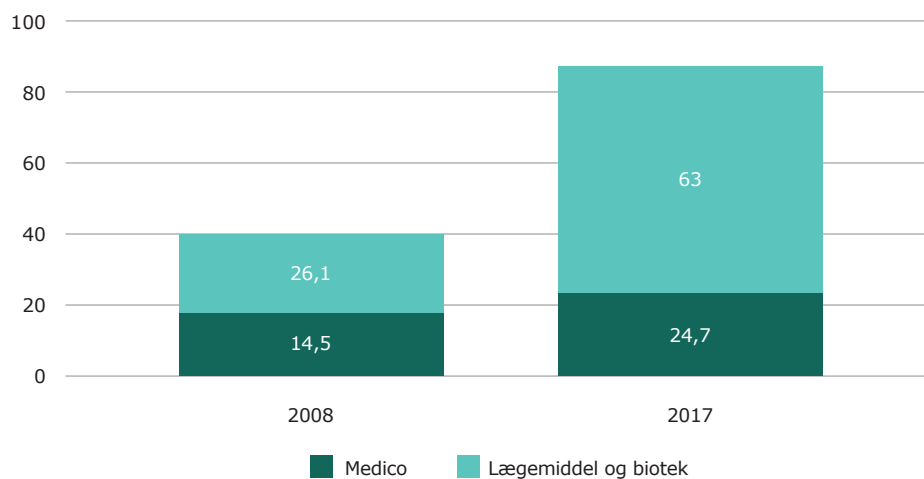
² Se bl.a. https://euipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/IPContributionStudy/IPR-intensive_industries_and_economicin_EU/WEB_IPR_intensive_Report_2019.pdf og https://euipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/reports/2019_High-growth_firms_and_intellectual_property_rights/2019_High-growth_firms_and_intellectual_property_rights.pdf

³ Se bl.a. https://euipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/IPContributionStudy/IPR-intensive_industries_and_economicin_EU/WEB_IPR_intensive_Report_2019.pdf og <https://euipo.europa.eu/ohimportal/documents/11370/80606/Intellectual+property+rights+and+firm+performance+in+Europe>

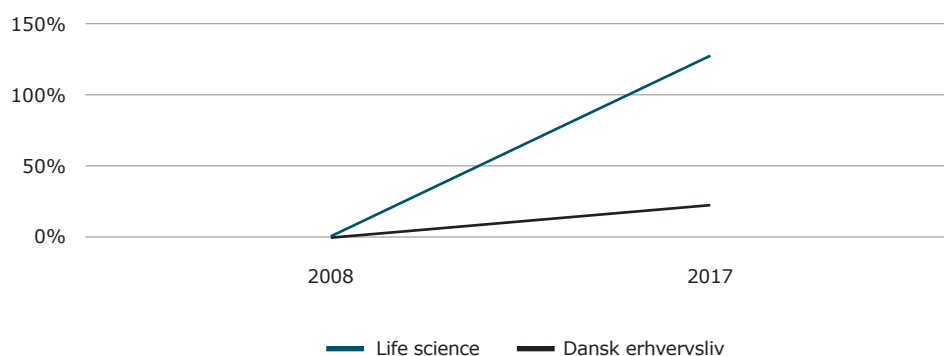
⁴ https://euipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/IPContributionStudy/IPR-intensive_industries_and_economicin_EU/WEB_IPR_intensive_Report_2019.pdf

⁵ Cho et al. (2015), *Differential effects of Intellectual property Rights on innovation and economic performance: A cross-industry investigation*, *Science and Public Policy* og <https://www.copenhageneconomics.com/dyn/resources/Publication/publicationPDF/5/445/1527517171/copenhagen-economics-2018-study-on-the-economic-impact-of-spcs-pharmaceutical-incentives-and-rewards-in-europe.pdf>

Værditilvækst i dansk life science i mia. DKK

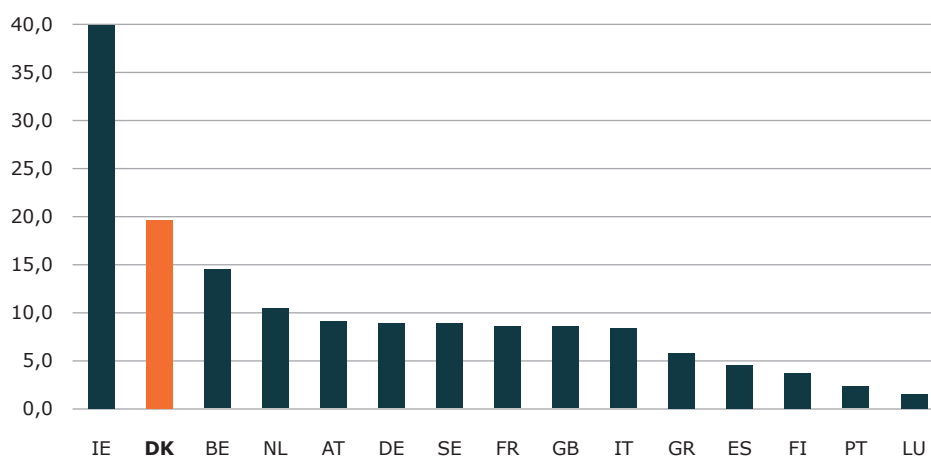
Procentvis udvikling i værditilvækst

Figur 2 og 3 – Værditilvækst i dansk life science.

Kilde: <https://em.dk/media/14135/det-oekonomiske-fodaftryk-af-life-science.pdf>

Life science-industriens andel af total vareeksport, 2019

Figur 4 – Life science-industriens andel af total vareeksport 2019.

Kilde: <https://em.dk/media/14135/det-oekonomiske-fodaftryk-af-life-science.pdf>

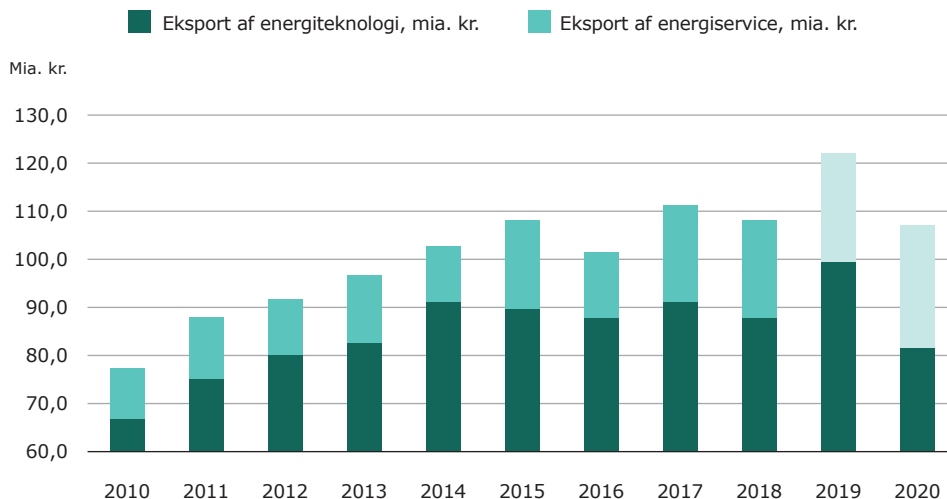

Danmarks grønne styrkeposition

Potentialet og værdien af grøn teknologi er stort. Danmarks eksport af grønne teknologier er steget med 60 pct. siden 2010 og nåede i 2019 en værdi af 122 mia. DKK⁶ (se figur 5). En rapport fra EU's varemærkemyndighed,

EUIPO⁷, anslår samtidig, at produktionen af teknologier til afbødning af klimaændringer vil nå en størrelse af 5.385 milliarder EUR frem mod 2025, og Danmarks eksportpotentiale vil således vokse betydeligt de kommende år.

Dansk eksport af energiteknologi og service, 2010-2020

Anm.: Eksporten er i løbende priser og er eksklusiv boreplatforme. Eksporten af energiservice er på virksomhedsniveau i 2019 og 2020 er fremskrevet på baggrund af udviklingen i branchernes samlede eksport og andel af serviceeksporten. Beregninger foretaget af DI, Energistyrelsen, Dansk Energi, Dansk Fjernvarme og Wind Denmark

Kilde Eksport af energiteknologi- og service 2020, Energistyrelsen
<https://ens.dk/sites/ens.dk/files/Statistik/eksport-af-energiteknologi-og-service-2020.pdf>

Figur 5 – Dansk eksport af energiteknologi og -service, 2010-2020

Danske virksomheders udvikling af ny grøn teknologi er afgørende for den globale kamp mod klimaforandringer og indfrielse af Regeringens og EU's grønne målsætninger, herunder Regeringens målsætning om at reducere udledningen af drivhusgasser med 70 pct. i 2030, men også for virksomhedernes konkurrenceevne og eksportpotentiale. Her spiller IP-rettigheder en vigtig rolle, så danske virksomheder, der er på forkant med den teknologiske udvikling, kan beskytte deres forskning og innovation mod konkurrenter.

I rapporten "Danmarks grønne styrkeposition"⁸ undersøgte Patent- og Varemærkestyrelsen

danske virksomheders grønne patentansøgninger til Den Europæiske Patentmyndighed (EPO) gennem de sidste 10 år. Rapporten viser, at danske virksomheder er førende inden for patentering af grøn teknologi, når der sammenlignes med virksomheder fra lande som USA, Kina, Tyskland og Sverige. Rapporten viser dog også, at styrkepositionen er båret af ganske få virksomheder. I Danmark står de 10 største ansøgere således for 73 pct. af alle de grønne patentansøgninger, og de to største står for hele 43 pct. SMV'er, som udgør op mod 99 pct. af alle danske virksomheder, spiller derimod en begrænset rolle.

⁶ Dog ses et fald i 2020, hvilket til dels skyldes Covid-19, men også at 2019 var et særligt højt eksportår for vindteknologi jf. Dansk eksport af teknologi- og service 2020.

⁷ https://euiipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/IPContributionStudy/IPR-intensive_industries_and_economicin_EU/WEB_IPR_intensive_Report_2019.pdf

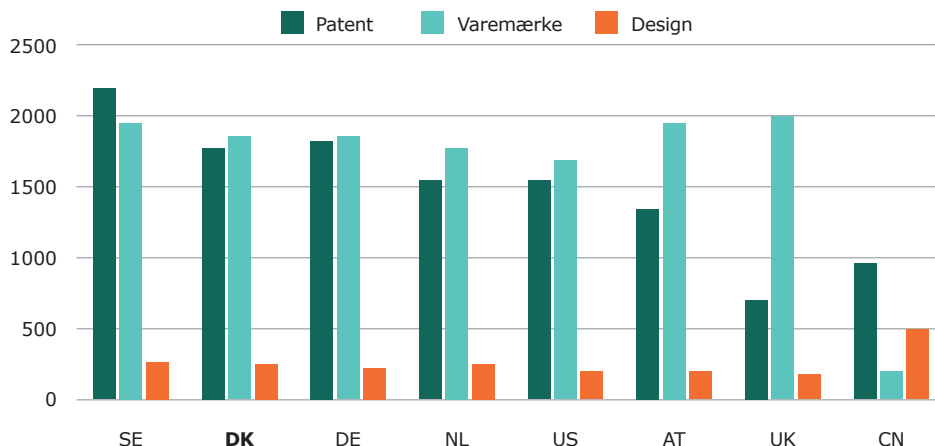
⁸ https://www.dkpto.dk/media/6641/nypatentogvaremaerkestyrelsen_gron-rapport-2020_a4.pdf

Godt udgangspunkt men også udfordringer

Danmark er blandt de mest innovative lande i verden⁹, og danske virksomheders IPR-aktivitet er stor. Som det fremgår af figur 6, så er

Danmarks IPR-aktivitet pr. mio. indbyggere på niveau med Sverige, Tyskland, Holland og USA.

Antal globale IPR-ansøgninger pr. mio. indbyggere (2019)

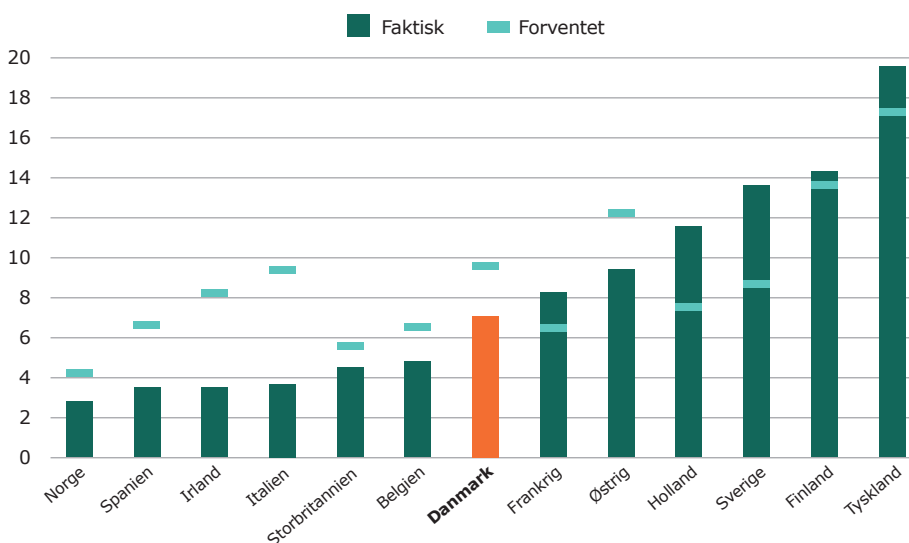

Figur 6 Globale IPR-ansøgninger fordelt på kategori. Kilde: Tal fra WIPO database samt PVS.

Der synes dog også at være nogle udfordringer for danske virksomheders IPR-aktivitet. Trods Danmarks høje antal patentansøgninger viser et studie fra Deloitte og Kraka (2019), at antallet af patentansøgninger faktisk er lavere end det, på baggrund af den danske branchestruktur, der kunne forventes¹⁰.

Som det fremgår af figur 7, har Danmark således en branchestruktur, der gør, at Danmark burde have flere patenter, end det faktisk er tilfældet. Det modsatte gør sig gældende i lande som Holland, Sverige og Tyskland, hvor der udtages flere patenter end forventeligt. Det indikerer, at der er potentiale for, at innovationen i Danmark kan øges, og at danske virksomheder med fordel i højere grad kan gøre brug af IP-rettigheder.

Antallet af patentfamilier pr. mia. euro BVT* korrigeret for brancher i 2015

Anm: Det forventede antal patentfamilier¹¹ er beregnet ved at tage højde for de enkelte landes branchesammensætning i forhold til hvor mange patenter, der i gennemsnit bliver taget i de enkelte underbrancher. Beregningerne er lavet for 2015, og er kun lavet for underbrancher af industrien, da ca. 97 pct. af alle patentfamilier er taget i industrien.

* BVT er BNP fratrukket nettoafgifter.

Figur 7 - Kilde: https://sgnation.dk/application/files/2216/0146/9644/Small_Great_Nation_innovation.pdf

⁹ Se eksempelvis Global Innovation Index 2020: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2020.pdf

¹⁰ Wilken, T. & Egelund-Müller, A., Kvantitet og kvalitet af danske idéer belyst vha. patentdata, Kraka og Deloitte

¹¹ En patentfamilie er en gruppe af et eller flere patenter, der er udtaget i forskellige lande for at beskytte den samme opfindelse.

Samtidig har Akademiet for de Tekniske Videnskaber udarbejdet en rapport (ATV & Teknologisk Institut, 2020), som belyser Danmarks patentaktivitet inden for 11 danske styrkepositioner og sammenligner det med patentaktiviteten i verdens 30 førende tech-regioner¹². Undersøgelsen viser, at Danmark halter efter verdens førende tech-regioner, når det gælder patentaktivitet på en række af fremtidens store teknologier som f.eks. kunstig intelligens og robotteknologi. Selvom innovationen og IPR-aktiviteten er høj i Danmark, er der derfor meget, der tyder på, at der er et potentiale for at øge danske virksomheders konkurrenceevne ved at have endnu større fokus på IP-retligheder.

Det er også et vigtigt opmærksomhedspunkt, at der især blandt kinesiske virksomheder er en voldsom vækst i antallet af ansøgninger om IP-retligheder. Kinesiske ansøgere stod således for 62 pct. af alle verdens patentfamilier i 2016¹³. Et meget stort antal af disse patenter gælder kun i Kina, men tendensen slår i stigende grad igennem for ansøgninger til USA og Europa. Antallet af kinesiske ansøgninger hos den Europæiske Patentmyndighed (EPO) er således mere end tredoblet fra ca. 3.700 i 2012 til ca. 12.250 i 2019. Til sammenligning er antallet af danske ansøgninger til EPO steget fra ca. 1.600 til 2.400 (ca. 50 pct.) i samme periode. Det

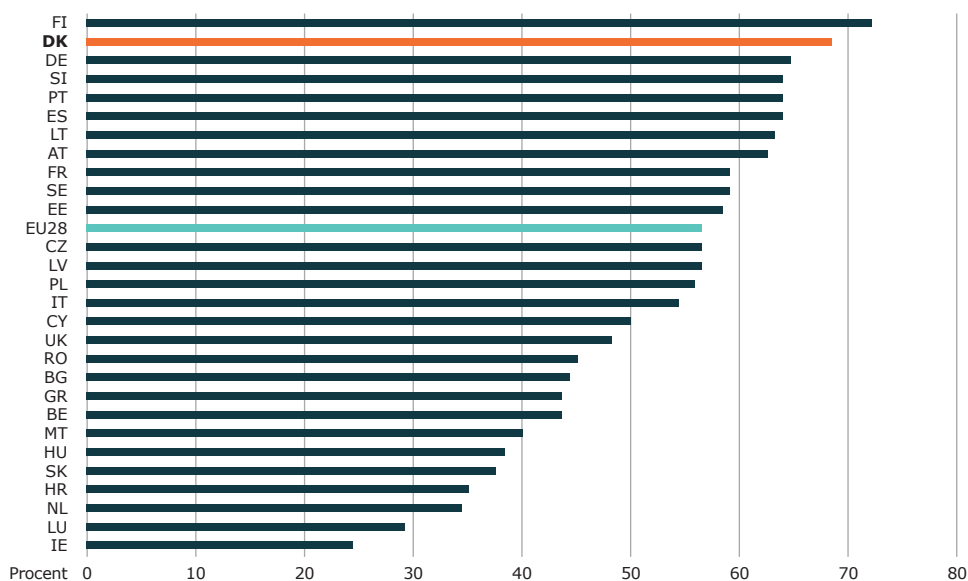
stigende globale fokus fra kinesiske virksomheder illustreres også af, at Kina i 2019 var det land i verden, der indleverede flest patentansøgninger til det internationale IPR-kontor, World Intellectual Property Office (WIPO)¹⁴.

Særligt små virksomheder møder barrierer for brug af IP-retligheder

Flere nationale og internationale undersøgelser viser, at navnlig iværksættere og SMV'er har et stort uudnyttet potentiale, som kan udnyttes ved i højere grad at bruge IP-retligheder. SMV'er står for en væsentlig del af Danmarks økonomi og udgør 99 pct. af danske virksomheder¹⁵. En nylig undersøgelse fra EUIPO (2021) viser, at 68 pct. af de store danske virksomheder benytter sig af IP-retligheder, hvilket er det næsthøjeste tal i EU, kun overgået af Finland (se figur 8).

Til sammenligning er det kun 10 pct. af danske SMV'er, der har IP-retligheder (se figur 9). Andelen af danske SMV'er med IP-retligheder ligger over EU-gennemsnittet, men er lavere end i f.eks. Tyskland, Spanien, Østrig og Frankrig, der alle er lande, hvor store virksomheder også i høj grad anvender IPR¹⁶. Dette tyder på, at der særligt blandt danske SMV'er er et uindfriet potentiale for brug af IP-retligheder.

Andel af store virksomheder med IP-retligheder

Figur 8: Andel af store virksomheder med IP-retligheder. Kilde EUIPO (2021) samt PVS.

¹² https://atv.dk/sites/atv.dk/files/media/document/ATV%20analyse%20verdens%20forende%20tech%20regioner_opslag_web.pdf

¹³ https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_941_2020.pdf

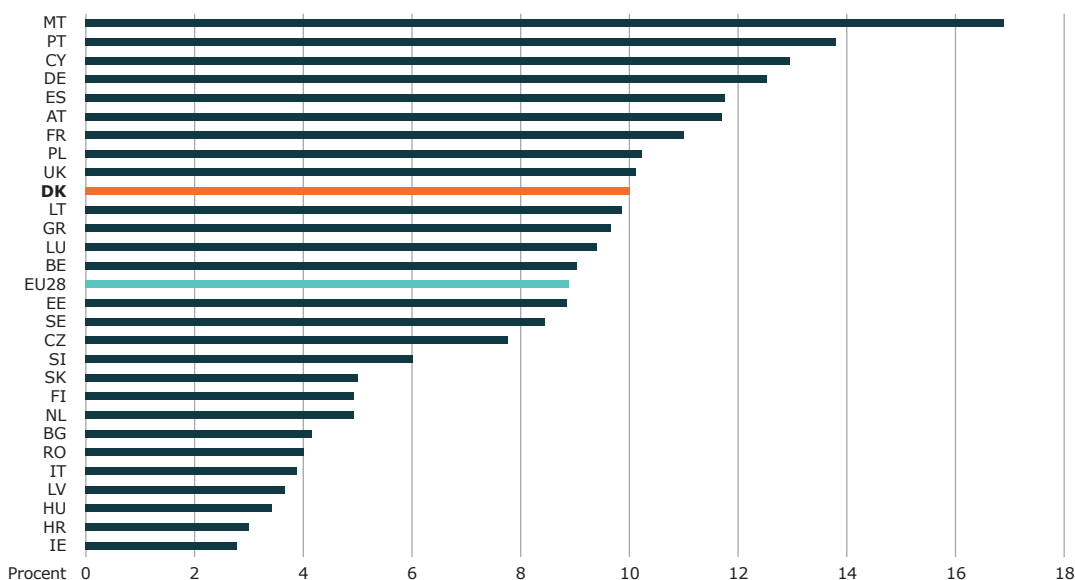
¹⁴ https://www.wipo.int/pressroom/en/articles/2020/article_0005.html

¹⁵ Danmarks Statistik, generel firmastatistik 2019

¹⁶ EUIPO/PVS data og https://euiipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/reports/IPContributionStudy/IPR_firm_performance_in_EU/2021_IP_Rights_and_firm_performance_in_the_EU_en.pdf

Andel af SMV'er med IP-rettigheder

Figur 9: Andel af SMV'er med IP-rettigheder. Kilde EUIPO (2021)

Det er vigtigt, at flere danske SMV'er får øjnene op for IP-rettigheder, så det høje danske konkurrenceevne- og innovationsniveau kan fastholdes, og så SMV'erne kan udnytte deres muligheder og komme styrket ud af covid-19-krisen. Erhvervsministeriet ønsker, at de barrierer, som afholder SMV'er fra at gøre brug af IP-rettigheder mindskes. Flere undersøgelser¹⁷ viser, at navnlig følgende barrierer afholder SMV'er fra at gøre brug af IP-rettigheder:

- Manglende viden om IPR-systemet
- Manglende viden om, hvordan IP-rettigheder kan være værdiskabende
- Høje omkostninger i forbindelse med at opnå og forsvare IP-rettigheder
- IPR-systemet er kompliceret og svært tilgængeligt

Dette er særligt problematisk, da undersøgelser samtidig viser, at især SMV'er synes at få stor værdi af brugen af IP-rettigheder¹⁸. Internationale studier¹⁹ viser således, at SMV'er med IP-rettigheder har større chance for at blive både vækstvirksomheder og højvækstvirksomheder end virksomheder, som ikke har IP-rettigheder. Hertil kommer, at SMV'ers brug af IP-rettigheder skaber stor samfundsmæssig værdi, da de oftere end store virksomheder handler og udlicenserer rettigheder²⁰. Dermed udbredes IP-rettighederne i samfundet, og opfindelserne kommer i højere grad samfundet til gavn. Der er således et stort og uforløst potentiale i at få danske iværksættere og SMV'er til i højere grad at bruge IP-rettigheder aktivt.

¹⁷ Se bl.a. Patent- og Varemærkestyrelsen (2020) og https://euiipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/IP_sme_scoreboard_study_2019/IP_sme_scoreboard_study_2019_en.pdf

¹⁸⁺¹⁹ Se bl.a. <https://euiipo.europa.eu/ohimportal/documents/11370/80606/Intellectual+property+rights+and+firm+performance+in+Europe> og https://euiipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/reports/2019_High-growth_firms_and_intellectual_property_rights/2019_High-growth_firms_and_intellectual_property_rights.pdf

²⁰ Nikzad, R. (2015), *Small and medium-sized enterprises, intellectual property, and public policy*, *Science and public policy* 42, pp.176-187. Se også Rassenfosse, G. (2011), *How SMEs exploit their intellectual property assets: evidence from survey data*

Fire indsatsområder skal styrke rammerne for danske virksomheders brug af IP-rettigheder til at skabe indtjening, vækst og arbejdspladser

Der er et betydeligt vækstpotentiale i Danmarks IPR-intensive brancher.

Hvis vækstmulighederne skal udnyttes, kræver det imidlertid, at rammevilkårene for brug af IP-rettigheder såvel nationalt som internationalt kontinuerligt forbedres, og at flere små virksomheder og iværksættere får øjnene op for, hvordan IP-rettigheder kan bruges til at skabe værdi i netop deres virksomheder.

Erhvervsministeriet har derfor identificeret fire indsatsområder, som skal styrke rammerne for, at danske virksomheder kan bruge IP-rettigheder til at skabe indtjening og vækst og sikre fremtidens arbejdspladser:

- 1** **Værdiskabelse via IP-rettigheder**
- 2** **Et fair, effektivt og velfungerende IPR-system**
- 3** **Internationalt engagement**
- 4** **Kendskab til IP-rettigheder**

Indsatsområderne indeholder hver især en række initiativer, som skal styrke vilkårene for danske virksomheders brug af IP-rettigheder.

1

Værdiskabelse via IP-rettigheder

Den globale konkurrence og innovationskraft²¹ er i stærk vækst, og innovation er i stigende grad nøglen for virksomhederne til at skabe værdi og indtjening. Det stiller skærpede krav til virksomhedernes udvikling af nye og bedre produkter, design og services, og det stiller øgede krav ikke mindst til SMV'ernes evne til aktivt at bruge IP-rettigheder til at skabe værdi af deres forskning, udvikling og innovation. Det er derfor en udfordring, at mange SMV'er ikke har viden og ressourcer til at kunne anvende IP-rettigheder strategisk og værdiskabende.

Internationale og danske undersøgelser viser, at virksomheder med IP-rettigheder økonomisk set klarer sig bedre end virksomheder, som ikke gør brug af IP-rettigheder. Dette gør sig særligt gældende for SMV'er²². En analyse foretaget af Akademiet for de Tekniske Videnskaber (ATV) og Patent- og Varemærkestyrelsen (PVS) viser, at patentaktive danske start-ups generelt har højere værditilvækst, produktivitet, omsætning og eksport pr. virksomhed end start-ups i resten af industrien, jf. figur 10.

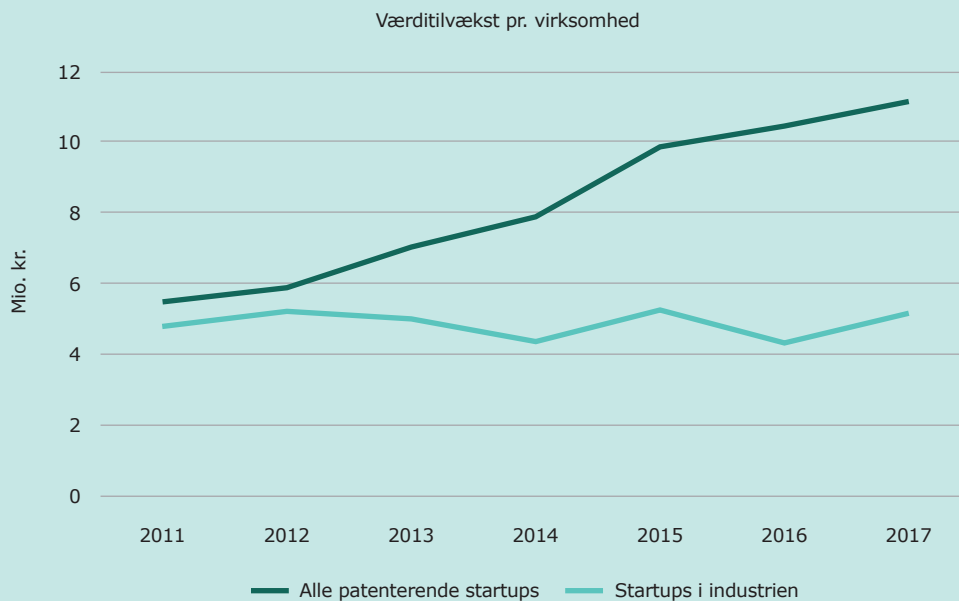
Det er derfor paradoksalt og problematisk, at langt størstedelen af danske SMV'er ikke bruger IP-rettigheder.

²¹ https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2020.pdf

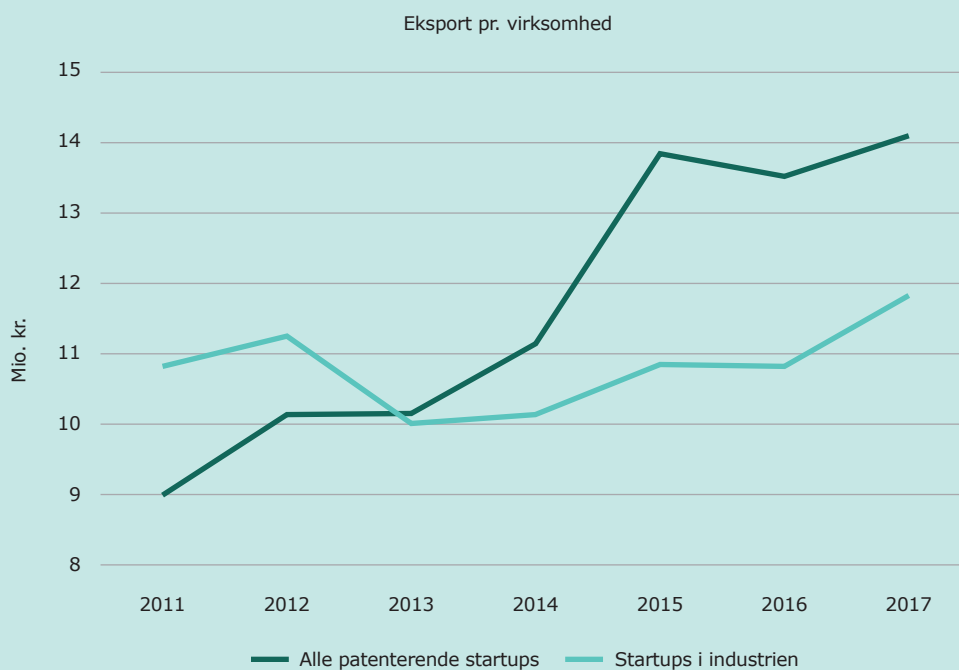
²² Se bl.a. <https://euipo.europa.eu/ohimportal/documents/11370/80606/Intellectual+property+rights+and+firm+performance+in+Europe> og https://euipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/reports/2019_High-growth_firms_and_intellectual_property_rights/2019_High-growth_firms_and_intellectual_property_rights.pdf

Patenters betydning for start-ups

Figur 10: Værditilvækst pr. virksomhed. Kilde: ATV og PVS

Figur 11: Udviklingen i eksport pr. virksomhed. Kilde: ATV og PVS

Hvis Danmark fortsat skal være blandt verdens mest innovative lande og i endnu højere grad udnytte de muligheder, der ligger i den teknologiske udvikling, er det nødvendigt, at navnlig

SMV'erne bliver mere bevidste om at udnytte mulighederne ved IP-rettigheeder til at skabe værdi og indtjening på baggrund af deres innovation.

Små virksomheder kan ikke se værdien og relevansen af IP-rettighe

En væsentlig barriere for små virksomheders brug af IP-rettighe

En anden væsentlig barriere for SMV'ers brug af IP-rettighe

Det er nødvendigt, at barriererne for iværksættere og SMV'ers brug af IP-rettighe

Erhvervsministeriet vil derfor igangsætte initiativer, som øger virksomhedernes kendskab til de værdiskabende muligheder i IP-rettighe

Erhvervsministeriet vil

- ▶ *Afsætte 3 mio. kr. årligt i årene 2021-2023 til en patentvouch*

- ▶ *Lancere en ny IP Marketplace, der skal skabe bedre grundlag for værdiskabelse via samarbejde og udveksling af IP-rettighe*

- ▶ *Etablere to IPR-informationscentre, der skal styrke virksomhedernes adgang til viden om IP-rettighe*

- ▶ *Etablere et mentorprogram, der skal give små virksomheder adgang til sparring med virksomheder med IPR-erfaring.*

²³ Virksomhederne i undersøgelsen er fra udvalgte brancher, hvor IP-rettighe

²⁴ https://www.dkpto.dk/Media/B/9/PVS_Sammenfatning_Analyse_af_danske_ivaerks%C3%A6ttere_Dec2020_web.pdf

2

Et fair, effektivt og velfungerende IPR-system

IPR-systemet spiller en væsentlig rolle for innovationen og teknologiudviklingen i samfundet. Det giver virksomhederne incitament til at investere i forskning og udvikling, og det sikrer, at den nyeste viden offentliggøres og udbredes i samfundet. Det er derfor vigtigt, at der kontinuerligt arbejdes for, at der i både Danmark og EU er et fair, effektivt og velfungerende IPR-system. Et system som skaber værdi for både virksomheder og samfund, som er tilgængeligt for alle virksomheder, store som små, og som stopper piratkopister og andre, der ikke overholder spillereglerne.

Danmark har en velfungerende samfundsmodel, hvor den private og offentlige sektor understøtter hinanden på en fair og effektiv måde.

Eksempelvis sikrer den offentlige sektor et højt uddannelsesniveau, ligesom Danmark er blandt de lande, der investerer mest i offentlig forskning i pct. af BNP²⁵.

De store offentlige investeringer skaber gode forudsætninger for private virksomheder, som nyder godt af et effektivt system, et højt uddannelsesniveau samt forskning af høj kvalitet. Samtidigt giver IPR-systemet virksomhederne incitament til selv at foretage store investeringer i forskning og innovation, som skaber vækst, arbejdspladser samt gode produkter og services - til gavn for borgere og samfund. Det er en model, der har betydet, at Danmark i dag er et af verdens mest innovative lande (se figur 12).

Global Innovation Index 2020 rankings

Country/Economy	Score (0-100)	Rank	Income	Rank	Region	Rank	Median
Switzerland	66.08	1	HI	1	EUR	1	
Sweden	62.47	2	HI	2	EUR	2	
United States of America	60.56	3	HI	3	NAC	1	
United Kingdom	59.78	4	HI	4	EUR	3	
Netherlands	58.76	5	HI	5	EUR	4	
Denmark	57.53	6	HI	6	EUR	5	
Finland	57.02	7	HI	7	EUR	6	
Singapore	56.61	8	HI	8	SEAO	1	
Germany	56.55	9	HI	9	EUR	7	
Republic of Korea	56.11	10	HI	10	SEAO	2	

Figur 12 - Top 10 oversigt over verdens mest innovative lande
Kilde: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2020.pdf

Hvis Danmark skal forblive blandt verdens mest innovative lande, er der behov for, at rammerne for erhvervslivet fortsat udvikles, så virksomhederne og den teknologiske udvikling understøttes bedst muligt. IPR-systemet skal derfor være fair, effektivt og velfungerende, så virksomheder får gode rammer for at innovere. Det gælder både for de virksomheder, som har IP-rettig-heder og for virksomheder uden IP-rettig-heder.

For IPR-aktive virksomheder skal systemet være effektivt, lettilgængeligt og have en rimelig pris. Dels for at spare virksomhederne for unødige omkostninger og administrativt besvær, dels for at gøre det lettere for mindre virksomheder at udtage og håndhæve IP-rettig-heder.

Af hensyn til virksomheder og forbrugere uden IP-rettig-heder skal det sikres, at hensynet til rettighedshaverne kontinuerligt balanceres i forhold til rimelige markeds- og konkurrencevilkår, ligesom offentliggjorte patentdata i videst muligt omfang skal være let tilgængeligt for samfundet.

Samtidig skal der være adgang til effektiv håndhævelse af IP-rettig-heder, så både små og store virksomheder kan forsvare deres rettig-heder, og forbrugere kan beskyttes mod f.eks. sundhedsskadelige kopivarer.

²⁵ https://read.oecd-ilibrary.org/economics/oecd-economic-surveys-denmark-2019_eco_surveys-dnk-2019-en#page106

Erhvervsministeriet vil

- ▶ *Udbrede en fast-track patentordning målrettet virksomheder i brancher med en hurtig teknologiudvikling som f.eks. tech eller gaming industrien.* I brancher præget af hurtig teknologiudvikling kan det være afgørende med hurtig udstedelse af patenter. Især for iværksættere og SMV'er kan en fast-track patentordning minimere perioden med juridisk usikkerhed og have stor betydning for deres muligheder for at tiltrække investorer. Blandt mange virksomheder findes imidlertid en opfattelse af, at udstedelse af patenter tager for lang tid og således ikke matcher deres behov. Patent- og Varemærkestyrelsen vil derfor udbrede en dansk fast-track ordning, der kan give virksomheder mulighed for at få udstedt et patent på 6-10 måneder, hvilket er mere end en halvering af den gennemsnitlige udstedelsestid for danske patenter.
- ▶ *Gennemføre et servicetjek af markedet for IPR-forsikringer, der skal gøre det nemmere for små virksomheder at håndhæve deres rettigheder.* For navnlig små virksomheder kan omkostninger udgøre en barriere for at håndhæve sine rettigheder. Der findes i dag et privat marked for IPR-forsikringer, men markedet er begrænset. Der gennemføres derfor et servicetjek, der skal afdække evt. barrierer for små virksomheders brug af IPR-forsikringer.
- ▶ *Styrke indsatsen mod piratkopiering.* Efterspørgslen efter kopivarer skal mindskes, hvilket vil gavne både forbrugernes sikkerhed og sundhed samt de lovlige virksomheder og samfundet som helhed. I samarbejde med EUIPO gennemføres i 2021 og 2022 kampagner målrettet danske forbrugere. Kampagnerne giver forbrugerne viden om de skadelige konsekvenser af at købe piratkopierede varer.
- ▶ *Støtte op om målsætningerne i Europa Kommissionens IP Action Plan om et fair og tilgængeligt IPR-system til gavn for hele samfundet.* Der skal arbejdes for, at målsætningerne gennemføres og implementeres på en måde, så hensynet til rettighedshaverne balanceres i forhold til rimelige markeds-, konkurrence- og forbrugervilkår. Konkret vil Erhvervsministeriet bl.a. arbejde for, at ny EU-lovgivning på IPR-området altid tager højde for SMV'ernes behov, og at der sikres rimelige licensvilkår omkring patenter, som indgår i industrielle standarder.

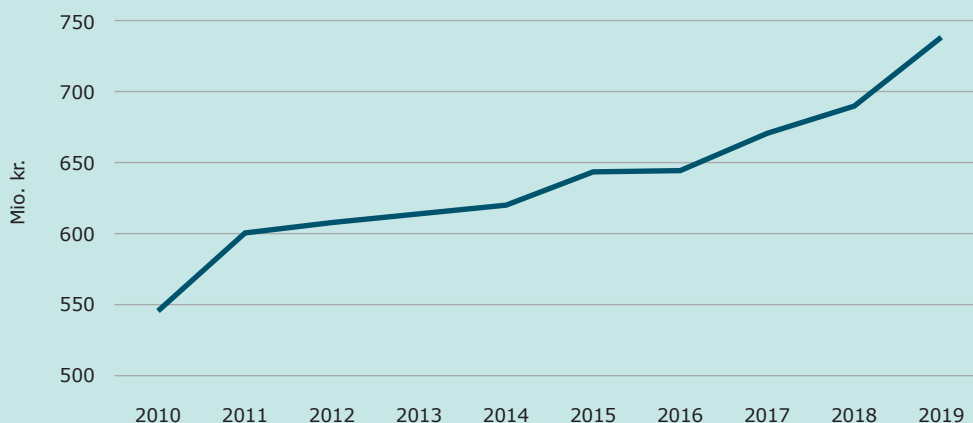
3

Internationalt engagement

Danmark er en lille, åben økonomi som er helt afhængig af at kunne eksportere til udlandet. Dette gælder ikke mindst i de teknologiintensive brancher inden for den grønne omstilling, hvor IP-retigheder spiller en afgørende rolle. Et stærkt, globalt IPR-system er derfor i Danmarks interesse. I krisetider – som f.eks. under covid-19-pandemien – har IPR-systemet været under pres fra flere kanter. Det er derfor vigtigt, at Danmark engagerer sig i de internationale fællesskaber og organisationer og støtter op om de internationale konventioner og spilleregler.

Udlandshandlen har haft stor betydning for samfundsudviklingen og bidraget væsentligt til den økonomiske vækst. F.eks. udgjorde eksporten omkring 50 pct. af Danmarks BNP og anslås til at bidrage med mere end 800.000 arbejdspladser²⁶ i 2019. Samtidig er betydningen af eksporten for dansk økonomi (se figur 13) kraftigt voksende.

Vareeksport i mia. DKK

Figur 13 - I faste priser
Kilde: Danmarks Statistik²⁷

IP-retigheder er en vigtig forudsætning for store dele af Danmarks eksport

IPR-intensive industrier står for 81 pct. af den totale EU-handel med varer og tjenester²⁸,

og eksportaktive danske SMV'er er langt mere IPR-aktive end andre SMV'er (PVS/Advice 2019).

²⁶ https://fm.dk/media/18353/oekonomisk-redegoerelse-december-2020_web.pdf

²⁷ <https://www.statistikbanken.dk/statbank5a/SelectVarVal/Define.asp?MainTable=SITC2R4Y&PLanguage=0&PXSID=0&wsid=cftree>

²⁸ https://euiipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/IPContributionStudy/IPR-intensive_industries_and_economicin_EU/WEB_IPR_intensive_Report_2019.pdf

Det har derfor også stor betydning for danske virksomheder, at IPR-systemerne i EU, globalt og ikke mindst på eksportmarkederne er vel-fungerende, ensartede og effektive. Velfungerende IPR-systemer og stærk håndhævelse giver virksomhederne større forudsigelighed og sikkerhed for, at de kan beskytte deres teknologi, produkter og services på deres eksportmarkeder.

Danmark er aktivt engageret i den kontinuerlige udvikling af IPR-systemerne på både bilateralt og multilateralt niveau, herunder i FN-agenturet for IP-rettinger og i de europæiske IPR-organisationer. Det er af afgørende betydning for dansk erhvervsliv, at der er et effektivt patentsystem i Europa, hvor det er billigt, enkelt og hurtigt at udtage og håndhæve sine rettigheder. Danmark var derfor blandt de første lande, der ratificerede aftalen om Den europæiske patentdomstol.

Derudover har Danmark indgået en lang række bilaterale myndighedssamarbejder med lande uden for EU, herunder senest i vækstlande som Indien, Brasilien og Argentina.

Hovedformålet med disse samarbejder er at løfte kapaciteten i samarbejdslandenes IPR-systemer, hvilket effektiviserer sagsbehandlingen og styrker beskyttelsen og håndhævelsen af IP-rettingerne i disse lande til gavn for både danske og lokale virksomheder. Samtidig indeholder samarbejderne et stærkt fokus på grøn teknologi og omstilling for at forbedre rammevilkårene for danske virksomheder. Senest er der - som en del af regeringens grønne strategiske partnerskab med Indien - lanceret en samarbejdsplan med Indien, som skal styrke IPR-beskyttelsen og kommercialiseringen af grønne teknologier. Formålet er at styrke innovation, jobskabelse og vækst i grønne industrier.

For at opretholde og fremme et effektivt, velfungerende IPR-system med stærke IP-rettinger til gavn for danske virksomheder og dansk eksport er det essentielt at forstærke Danmarks internationale engagement. Derfor øges indsatsen i forhold til det internationale arbejde på IPR-området.

Erhvervsministeriet vil

- ▶ *Arbejde for en hurtig ikrafttrædelse af Den europæiske patentdomstol og enheds-patentet.* Det er af afgørende betydning for dansk erhvervsliv, at der er et effektivt patentsystem i Europa, hvor det er billigt, enkelt og hurtigt at udtage og håndhæve sine rettigheder. Erhvervsministeriet vil derfor fortsat arbejde for, at Patentdomstolen og enhedspatentet kan træde i kraft så hurtigt som muligt.
- ▶ *Styrke udbredelsen og IPR-beskyttelsen af grønne teknologier.* Vigtigheden af IPR-beskyttelse og kommercialisering af grønne teknologier afspejles i det grønne strategiske partnerskab med Indien. Der arbejdes herunder på indgåelse af en Patent Prosecution Highway (PPH)-aftale med Indien omfattende grønne teknologier. IPR-området skal også indgå i Danmarks strategiske partnerskaber med Japan, Mexico og Indonesien.
- ▶ *Styrke den internationale håndhævelse og harmonisering af IP-rettinger.* Der gennemføres projekter i Indien, Brasilien, Argentina og Serbien i 2021-2022 for at styrke landenes IPR-systemer og dermed forbedre rammebetingelserne for danske virksomheder i disse lande. Mulighederne for at etablere nye IPR-myndigheds-samarbejder på eksportmarkeder med særlig relevans for danske virksomheder skal afdækkes.
- ▶ *Fremme et globalt system for IPR-beskyttelse med gode rammer for danske virksomheders brug af IP-rettinger.* Erhvervsministeriet vil styrke det internationale engagement og arbejdet i EU samt i de internationale IPR-organisationer, så der opretholdes et stærkt, globalt IPR-system. Konkret skal der bl.a. arbejdes for, at EU's kommende designreform udformes med et stærkt dansk aftryk og sikrer gode rammer for SMV'erne.

4

Kendskab til IP-rettigheder

IP-rettigheder stimulerer innovationen i samfundet og sikrer virksomhederne et rimeligt afkast af deres investeringer i forskning og udvikling. Derfor er det afgørende, at virksomhederne generelt har forståelse for, hvad IP-rettigheder er, samt hvordan rettigheder har betydning for netop deres forretning. Faktum er imidlertid, at mange SMV'er mangler helt basal viden om IP-rettigheder.

Danmark er blandt de lande i verden, hvor det er lettest at starte og drive virksomhed²⁹. Rammevilkårene for virksomheder er gode, og der er et stærkt erhvervsfremmesystem, som bidrager til at styrke danske virksomheders innovation og understøtter danske styrkepositioner. Trods dette er der blandt de små virksomheder fortsat en udbredt mangel på viden om, hvad IP-rettigheder er og deres betydning for virksomhederne.

En undersøgelse fra Patent- og Varemærkestyrelsen (PVS & Moos-Bjerre, 2020³⁰) viser, at 66 pct. af de små virksomheder i Danmark inden for fem udvalgte brancher har et lavt eller slet intet kendskab til IP-rettigheder.

Det er et grundlæggende problem, at mange SMV'er mangler viden om IP-rettigheder. Dels afholder det virksomhederne fra selv at bruge IP-rettigheder, dels risikerer de uforvarende at krænke andre virksomheders rettigheder. De små virksomheder og iværksættere skal på et tidligt tidspunkt have adgang til grundlæggende viden om IP-rettigheder, så de i højere grad bliver i stand til at tage stilling til IP-rettigheder på et oplyst grundlag.

Der igangsættes derfor initiativer, der skal øge det grundlæggende kendskab til IP-rettigheder i uddannelsessystemet, hos centrale erhvervsfremmeaktører samt blandt iværksættere og små virksomheder.

Erhvervsministeriet vil

- ▶ *Øge kendskabet til IP-rettigheder blandt iværksættere og små virksomheder.* Der igangsættes en styrket indsats i form af afholdelse af oplæg, workshops, m.v. rettet mod uddannelsesinstitutioner, erhvervs-klynger, startup-miljøer m.v. Herudover vil Patent- og Varemærkestyrelsen i 2021 og 2022 gennemføre en årlig kampagne samt øge den digitale medieindsats via aktiviteter på bl.a. sociale medier, i nyhedsbreve samt andre digitale medier.
- ▶ *Lancere en IPR-værktøjskasse, der skal gøre det lettere for SMV'er at bruge IP-rettigheder værdiskabende i deres virksomheder.* Der udvikles en virtuel værktøjskasse med konkrete værktøjer, der kan lette brugen af IP-rettigheder og tydeliggøre værdien af virksomheders brug af IP-rettigheder.
- ▶ *Udvikle undervisningsmateriale, der skal øge kendskabet til IP-rettigheder blandt studerende og kommende iværksættere.* Der igangsættes et samarbejde mellem Patent- og Varemærkestyrelsen og udvalgte professionshøjskoler om udbredelse af kendskab til IP-rettigheder, så fremtidige iværksættere og ansatte i danske virksomheder får et øget kendskab til IP-rettigheder.
- ▶ *Samarbejde med EUIPO om deres indsats på uddannelsesområdet, 'Ideas Powered for Schools'.* Indsatsen er målrettet folkeskolen og skal give eleverne viden om IP-rettigheder og de skadelige konsekvenser af piratkopiering. Formålet er at mindske elevernes efterspørgsel efter kopivarer og give dem en grundlæggende viden om, hvordan IP-rettigheder kan bruges til at styrke deres idéer og fremtidige forretninger.

²⁹ <https://www.doingbusiness.org/en/rankings>

³⁰ https://www.dkpto.dk/Media/B/9/PVS_Sammenfatning_Analyse_af_danske_ivaerks%C3%A6ttere_Dec2020_web.pdf

ERHVERVSMINISTERIET